

IBF – A/S Ikast Betonvarefabrik
Lysholt Allé 4
7430 Ikast

20. september 2018

Fornyelse af tilladelse til indvinding af grundvand til vask af råstoffer til IBF på matr.nr. 3 a Asklev By, Them og del af matr.nr. 8 h Fogstrup By, Them- registreringsnummer. nr. 749-84-0053-00

Der meddeles hermed fornyet tilladelse til indvinding af 80.000 m³ grundvand pr. år fra boring, DGU nr. 87.705 til vask og vådsortering af råstoffer efter udløb af klagefristen.

Det er vurderet, at indvindingen ikke vil være til væsentlig gene eller ulempe for bestående anlæg eller medføre uacceptable følgevirkninger for omgivelserne.

Afgørelsen er truffet med hjemmel i vandforsyningslovens¹ § 20 og i forlængelse af tidligere meddelt tilladelse af 9. september 2010, samt miljøbeskyttelseslovens² §§ 24.

Silkeborg Kommune har endvidere afgjort, at det ansøgte ikke kræver udarbejdelse af kommuneplanretningslinjer ledsaget af en særlig VVM vurdering, og at det ansøgte ikke påvirker et Natura 2000 område væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Afgørelsen er truffet med hjemmel i § 3 i VVM bekendtgørelsen³ og §§ 7 og 8 i habitatbekendtgørelsen⁴.

Afgørelsen er annonceret på Silkeborg Kommunes hjemmeside www.silkeborgkommune.dk den 20. september 2018.

Tilladelsen er meddelt på følgende vilkår, der er fastsat i henhold til gældende bekendtgørelser og normer:

---

¹ Vandforsyningsloven, jf. lovbek. nr. 118 af 22. februar 2018

² Miljøbeskyttelsesloven, jf. Jf. lovbek. nr. 966 af 23. juni 2017

³ Lov om miljøvurdering af planer og konkrete projekter (VVM), nr. 425 af 16. maj 2016, jf. Lovbekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017

⁴ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 926 af 27. juni 2016

Vilkår

a. Formål

Indvindingen må anvendes til vask og vådsortering af sand, sten og grusmaterialer i forbindelse med råstofindvinding på matr.nr. 3 a, Asklev By, Them og en del af matr.nr. 8 h Fogstrup By, Them samt i mindre omfang til udsprinkling på råstofgravens veje til minimering af støvgener.

b. Placering

Boring, DGU nr. 87.705 er placeret på matr.nr. 3 a Asklev By, Them, se bilag 1.

c. Vandmængde

Der må indvindes op til 80.000 m³/år med en maksimal ydelse på 50 m³/time.

d. Tidsfrist

Indvindingstilladelsen udløber 31. december 2028.

Ved råstofindvinding ophør eller, hvis boringen af andre årsager bliver overflødig, skal denne sløjfes efter Vandforsyningslovens § 36 og bestemmelserne i Brøndborerbekendtgørelsen⁵.

e. Indretning

Boring og overbygning skal være indrettet efter gældende regler. Det forudsættes, at anlægget er renoveret jf. vilkår i tilladelse af 29. juni 2011. Der henvises til Brøndborerbekendtgørelsen og DS-norm 441.

f. Mængdekontrol

De indvundne vandmængder skal registreres med en timetæller. 1 driftstime regnes til 50 m³. Målemetoden kan til enhver tid ændres af Silkeborg Kommune.

Opgørelse over de indvundne vandmængder for perioden 1. januar til 31. december skal sendes til Silkeborg Kommune inden den efterfølgende 1. februar.

g. Fredningsbælte

Et område på 5 meter fra boringen fastlægges som fredningsbælte jf. Miljøbeskyttelseslovens § 24. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, anvendes insekt- eller ukrudsdræbende midler eller henlægges stoffer, der kan forurene grundvandet.

---

⁵ Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, Bek. Nr. 1260 af 28. oktober 2013.

h. Nedsivning af vand fra vådsorteringen

Vandet fra vådsorteringen recirkuleres til et bassin. Vandet, der ikke genbruges, nedsives. Der gives i den forbindelse tilladelse til nedsivning af det overskydende vand efter Miljøbeskyttelseslovens § 19. Nedsivningen skal ske mindst 25 meter fra boringen.

Nedsivningstilladelsen gives på følgende vilkår:

- Skyllenvandet må ikke opblandes med stoffer, der kan forurene grundvandet.
- Nedsivningen må ikke give anledning til overfladisk afstrømning af naboarealer.

Det bemærkes, at nedsivningstilladelsen kan tilbagekaldes uden erstatning efter reglerne i miljøbeskyttelseslovens § 20.

Sagens behandling

Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om fornyet tilladelse til indvinding af grundvand til vask og vådsortering af råstoffer den 14. juni 2018. Det ansøgte råstofgravningsområde fremgår af nedenstående kortudsnit:

Det ansøgte graveområde.

Det ansøgte indvindingsareal udgør ca. 22,5 ha (vist med grønt på figuren). Desuden er med rødt vist et real, hvor råstofindvinding er afsluttet (ca. 19 ha), men hvor arealet fortsat ansøges benyttet som lager- og produktionsplads for indvindingen.

Den oprindelige tilladelse til indvinding af 80.000 m³ grundvand/år er meddelt 29. juni 2011.

Vådsorteringsanlægget anvender recirkuleret vaskevand, men på grund af tab ved vaskeprocessen skal der tilføres vand. Vandet pumpes fra boring, DGU nr. 87.705 ud i et bundfældnings-/recirkuleringsbassin. Herefter pumpes det til grusvaskeanlægget.

Den anvendte boring, DGU nr. 87.705 er etableret i 1977 og er 73,5 m dyb. Filtersætningen ligger 66,3–72,3 m under terræn og indvinder i lag af miocænt kvartssand. Vandspejlet er beliggende ca. 53 m under terræn. Jordlagene fra terræn og ned til ca. 34 m under terræn består af smeltevands-sand og - grus. Herunder findes forskellige miocæne lag ned til boringens dybde.

Området hvor vandindvindingen finder sted er udlagt som Graveområde i Region Midtjyllands Råstofplan 2016 og er desuden udlagt som område med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Der er ikke i nærområdet udpeget beskyttede naturtyper og habitatområder.

Afgørelsen er annonceret på Silkeborg Kommunes hjemmeside den 20. september 2018.

Vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne

Som hjælp til vurdering af den ansøgte vandværksborings belastning på grundvand, natur og vandløb er programmet "BEST" anvendt. I dette program foretages beregninger på eventuelle vandløbs- og naturpåvirkninger ud fra en opstillet grundvandsmodel, som dækker hele Silkeborg Kommune. Grundvandsmodellen integrerer geologisk viden med de aktuelle vandløbssystemer og registrerede naturtyper. Dette gør det muligt at vurdere påvirkninger fra såvel den aktuelle ansøgning med den resulterende vandmængde og den samlede akkumulative påvirkning fra området (inkl. alle øvrige indvindinger).

Af resultater fra BEST-beregningerne kan fremhæves følgende:

Påvirkninger på vandressourcen

Grundvandsforekomster

Jf. Vandområdeplanerne 2015-2021 ligger boringen inden for følgende 3 grundvandsforekomster:

Den regionale grundvandsforekomst, DK_1_456_241 – samlet god kemisk tilstand

Den regionale grundvandsforekomst, DK_1_456_192 – samlet ringe kemisk tilstand pga. arsen

Den regionale grundvandsforekomst, DK_1_456_226 – samlet god kemisk tilstand

De 3 grundvandsforekomster har alle en god kvantitativ tilstand, og den ansøgte indvinding vil ikke forringe tilstanden.

Påvirkning af markvandingsanlæg

Der ligger ingen markvandingsanlæg i området.

Påvirkning af enkeltforsyningsanlæg

Der ligger en ejendom vest for råstofgraveområdet (afstand ca. 300 meter). Da ejendommens vandforsyning ligger opstrøms graveområdet, bliver denne ikke påvirket af indvindingen til råstofgravningen. Alle øvrige ejendomme er tilsluttet almen vandforsyning.

Ved at se nærmere på sænkningstragtens udbredelse for det øverste vandspejl ved pumpning fra råstofboringen fremgår det tydeligt, at påvirkningen bliver spredt meget ud med en maksimal sænkning på 0,019 meter tæt på boringen. Længere væk er påvirkningen naturligvis betydelig mindre og vil ikke kunne påvirke vandressourcen i nævneværdig grad.

Dette er også et udtryk for, at det øverste grundvand ikke er i hydraulisk kontakt med indvindingsniveauet i råstofboringen (ca. 53 m under terræn).

Påvirkning af naturlokaliteter

BEST har beregnet, at i alt 14 naturlokaliteter teoretisk kan påvirkes af indvinding af grundvand i forbindelse med råstofgravningen. Der er tale om et ret stort hedeområde sammen med flere småsøer, engarealer og hængesække. Alle naturlokaliteter ligger umiddelbart øst for Skærbæk Plantage. Da disse arealer hydraulisk set er afhængig af tilførsel af overfladevand, er det vurderet, at påvirkningerne fra råstofboringen er minimal på grund af det dybtliggende vandspejl.

Påvirkning af vandløb

BEST har beregnet, at i alt 11 oplande kan påvirkes fra råstofboringen. Det fremgår dog klart, at påvirkningerne vil være minimale. De teoretisk set største påvirkningsprocenter er således henholdsvis 0,26 % af Rødebæk (0,05 l/sek.) og 0,15 % af Krudemølle Bæk (0,26 l/sek.). Alle øvrige påvirkninger ligger på et endnu lavere niveau. Igen spiller det ind her, at der er tale om indvinding af dybtliggende grundvand, hvorved påvirkningerne spredes ud over et meget stort areal. Herved minimeres de enkelte påvirkninger på oplandene.

Konklusion – ressource, natur og oplande

Silkeborg Kommune afgør på baggrund af BEST-beregningerne, at det ansøgte projekt ikke vurderes at indebære væsentlige påvirkninger på miljøet. Indvinding af grundvand til vask af råstoffer og drift af anlægget forudsætter derfor ikke et kommuneplantillæg ledsaget af en særlig VVM-vurdering.

Vurdering i forhold til Habitatbekendtgørelsen

Det ansøgte er omfattet af §§ 7 og 8 i habitatbekendtgørelsen⁵. Der skal derfor foretages en vurdering af om indvindingen af grundvand i sig selv, eller i forbindelse med andre grundvandsindvindinger, kan påvirke et Natura-2000 område eller bilag IV-arter væsentligt.

Nærmeste Natura2000 område er Vrads- og Sepstrup Sande (EF habitatområde) som ligger ca. 1 km sydvest for indvindingsboringen.

Silkeborg Kommune vurderer med baggrund i den relative lille indvinding, sammenholdt med afstanden til Natura2000 området, at tilladelse til indvinding af grundvand til vask af råstoffer fra boring, DGU nr. 87.705 ikke påvirker et Natura-2000 område væsentligt.

Erstatningsregler

IBF er erstatningspligtig efter reglerne i Vandforsyningslovens § 23 for skader, der voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. under prøveboringer og prøvepumpninger og under anlæggets udførelse og drift. I mangel af enighed indbringes erstatningsspørgsmålet for taksationsmyndighederne.

Klagevejledning

Du kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt dvs. den 18. oktober 2018.

Du klager via Klageportalen, som du finder via et link på denne hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på én af disse hjemmesider, som du plejer med NEM-ID, og skriver derefter "Miljø- og Fødevarerklagenævnet" i søgefeltet. Klagen sendes gennem Klageportalen først til den myndighed, der har truffet den afgørelse, der klages over. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden på Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for almindelige borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevilliget "fritagelse for brug af Klageportalen". Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Se betingelserne for at blive fritaget på klagenævnets hjemmeside: www.naevneneshus.dk. Fremsend anmodningen til Silkeborg Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. I tilfælde af klage må afgørelsen ikke udnyttes, før sagen er afgjort af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Venlig hilsen

Steffen Dall Kristensen
Geolog

Ole Dyrso Jensen
Geolog

Dette brev er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg Afdeling, e-mail dnsilkeborg-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforening, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K, e-mail fbr@fbr.dk